

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Економіка та менеджмент:
перспективи розвитку**

**Экономика и менеджмент:
перспективы развития**

**Economics and management:
development perspectives**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 20 листопада 2014 року)

Суми
Сумський державний університет
2014

споживачів. Низька (не конкурентоздатна) якість продукції – це не абстрактна категорія, а цілком конкретна причина нежиттєздатності підприємства. Тому проблема якості усвідомлюється вже як стратегічна проблема. Здатність підприємства досягати своїх цілей, забезпечуючи конкурентоздатність продукції, що випускається визначається діючою на ньому системою організації й управління – системою управління якістю. Сучасну організацію робіт з якості теоретично припустимо, а практично доцільно й ефективно, на нашу думку, будувати не на загальному глобальному контролі, а на принципах загальної теорії управління на основі схем механізмів управління якістю продукції. Сучасне управління якістю продукції повинне прямо орієнтуватися на характер потреб, їхню структуру й динаміку; ємність і кон'юнктуру ринку; стимули, обумовлені економічною й технічною конкуренцією, характерні для ринкових відносин.

1. Варналий З.С. Анализ финансовой деятельности предприятия/ Варналий З.С. // Економіка України. – 2004. – № 62. – С. 75-79 .
2. Версан В.Г. Системы управления качеством продукции/ Версан В.Г., Чайка И.И. – М.: Изд.стандартов, 2006. – 426 с.
3. Калиновська Л.С. Управління якістю діяльності торговельного підприємства: / Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К.: 2005. – 19 с.
4. Семенов Г.А. Методичний підхід до управління якістю продукції / Г.А. Семенов, О.О. Єропутова, О.В. Ярошевська // Зб. наук. праць з економіки „Прометей”. – 2011. – №1(37). – С. 135-139.
5. Системы качества. Сборник нормативно-технических документов. – К.: Основи, 1999. – 123 с.

ОЦІНКА НЕЯВНИХ ВИТРАТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Мішенін Є.В., проф.

*ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку
України»*

Коблянська І.І., доц.

Сумський національний аграрний університет (Україна)

Управління логістичними витратами, які, за різними оцінками, становлять 5-30% собівартості продукції [4], є значним резервом мінімізації загальних витрат підприємства та підвищення ефективності господарської діяльності. Метою управління логістичними витратами є досягнення їх оптимальної (мінімальної) загальної величини, за якої, водночас, забезпечується необхідний рівень обслуговування споживачів. Останнє вимагає оцінки та врахування у процесі прийняття рішень неявних витрат підприємства, які виявляються у формі збитку, спричиненого недостатнім рівнем якості логістичного менеджменту та сервісу. Зважаючи на змістовні

роботи з оцінки та обліку елементів витрат підприємства, пов'язаних із виконанням логістичних операцій і функцій [1, 3, 4], необхідно констатувати, що питання оцінки вищезазначених неявних витрат залишаються недостатньо дослідженими. Відтак, визначення економічного змісту та складових збитку від недостатнього рівня якості логістичного менеджменту та сервісу є актуальним завданням, що потребує ґрунтовного наукового аналізу та вивчення.

Ідентифікація складових збитку від недостатньої якості логістичного управління та розроблення методичних підходів до його оцінки пов'язані з дослідженням змісту управлінської діяльності, виділенням тих факторів та чинників, від яких залежать якісні параметри виробничої логістичної системи, а також економічною оцінкою наслідків їх порушення.

Носіями функцій логістичного управління є всі суб'єкти, які беруть участь у логістичних процесах підприємства: окремі підрозділи підприємств та вище керівництво, якому належить регулювальна та координуюча роль. Досконалість реалізації функцій логістичного управління визначає організаційно-технологічні параметри виробничої системи: тривалість технологічних операцій; ресурсомісткість операцій, процесів, продукції та послуг; номенклатуру та асортимент продукції та послуг; характеристики вхідних ресурсів, їх джерела; виробничу структуру; якість та обсяги виробництва продукції та послуг та ін.

Якість управлінської діяльності у логістичній системі потрібно розглядати в контексті здатності виконувати управлінські функції на такому рівні, який забезпечує досягнення стандартних чи запланованих значень організаційно-технологічних параметрів і, відповідно, й досягнення цілей системи. Невідповідність якості логістичної системи потребам споживачів та умовам господарювання, як наслідок недосконалого логістичного менеджменту та сервісу, виявляється у формі відмов, що призводять до зниження прибутку, а також додаткових витрат, пов'язаних із проведенням заходів із контролю якості параметрів логістичної системи.

Таким чином, збиток від недостатньої якості управління логістичною системою являє собою сукупність втрат та додаткових витрат, розглянутих у контексті матеріальної відповідальності (у т.ч. внутрішньовиробничої) за порушення договірних зобов'язань та невиконання запланованих обсягів реалізації продукції.

Основними складовим збитку від недостатньої якості логістичного управління є такі [2, с. 66-67]:

1. Втрати (недоотримання) прибутку через скорочення обсягів виробництва або реалізації продукції, а також зумовлені зростанням умовно-постійних витрат у структурі собівартості продукції.

2. Додаткові витрати, пов'язані із запобіганням зменшення обсягів виробництва: на оплату праці під час простоїв та форсування виробництва;

пов'язані із заміною матеріалів чи постачальника, виготовленням ресурсів власними силами; пов'язані із прискороною доставкою тощо.

3. Втрати та додаткові витрати, спричинені пошкодженням чи розкраданням майна, зростанням браку та зниженням якості продукції.

4. Витрати, пов'язані з виплатою штрафних санкцій, визначені виходячи з умов договору або згідно із чинним законодавством.

Підсумовуючи зазначимо, що врахування збитку від недостатньої якості логістичного менеджменту та сервісу в моделі загальних логістичних витрат підприємства сприяє попередженню субоптимізації та дозволяє зменшити ризик невиконання договірних зобов'язань та планових завдань підприємства.

1. Біловодська О.А. Логістичні витрати підприємств виробництва будівельних матеріалів / О.А. Біловодська // Вісник Української академії банківської справи. – 2012. – № 2 (33). – С. 84-88.

2. Екологоорієнтоване логістичне управління виробництвом : монографія / [Є. В. Мішенін, І.І. Коблянська, Т. В. Устік, І. Є. Ярова] ; за наук. ред. д.е.н., проф. Є.В. Мішеніна. – Суми: ТОВ «ТД «Папірус», 2013. – 260 с.

3. Окландер М. А. Логістика : Підручник / М. А. Окландер. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 346 с.

4. Рета М. В. Логістичні витрати: визначення, класифікація та облік / М. В. Рета // БізнесІнформ. – 2012. – № 8. – С. 155-158.

ЕКСПЕРТНІ ОЦІНКИ В УПРАВЛІННІ СОЦІАЛЬНИМИ РИЗИКАМИ

Надрага В.І., доцент

*Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН
України*

Експертне оцінювання ризиків є однією з найбільш інформативних, надійних і доступних методик якісного аналізу, адже експерт здатен більш фахово відповідати на питання якісного, наприклад, порівняльного характеру, ніж кількісного. Використання методів експертних оцінок дає можливість не лише отримати більш об'єктивні характеристики досліджуваної проблеми, але й обрати найбільш оптимальний алгоритм управлінських дій в ситуації ризику.

Застосування різних підходів до опитування експертів та обробки отриманої інформації дозволяють апробувати різні методики використання експертизи з метою удосконалення систем показників соціальних ризиків. Також значний науковий інтерес представляють змістовні експертні оцінки, які дають можливість розвивати різні напрямки теорії ризиків.

Методи проведення експертних оцінок знайшли досить широке висвітлення у науковій літературі, зокрема, класифікація шкал експертного